

236

ZARZĄDZENIE NR 42/MON MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 16 sierpnia 2011 r.

w sprawie sposobu zarządzania nieruchomościami przeznaczonymi na zakwaterowanie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz właściwości organów wojskowych i norm rozmieszczenia

Na podstawie art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2010 r. Nr 206, poz. 1367 i Nr 182, poz. 1228, z 2011 r. Nr 22, poz. 114) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. 1. Zarządzenie określa:

- 1) normy rozmieszczenia jednostek i instytucji wojskowych oraz innych jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej, a także urządzeń, uzbrojenia, środków materiałowych i sprzętu wojskowego;
- 2) sposób zarządzania budynkami i gruntami przeznaczonymi na zakwaterowanie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;

- 3) właściwość organów wojskowych w sprawach związanych z zakwaterowaniem Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Zarządzanie budynkami i gruntami wchodzącymi w skład zasobu nieruchomości Skarbu Państwa, przeznaczonymi na zakwaterowanie komórek organizacyjnych Ministerstwa Obrony Narodowej realizuje się zgodnie z przepisami art. 60a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651, z późn. zm.¹⁾). W sprawach nieuregulowanych w odrębnych przepisach regulacje niniejszego zarządzenia stosuje się odpowiednio.

3. Trwały zarząd lub władanie na podstawie innego tytułu prawnego w stosunku do budynków i gruntów wymienionych w ust. 2, wykonywane są przez właściwą komórkę organizacyjną obsługującą

* Załącznik do zarządzenia został rozesłany do zainteresowanych adresatów poza Dziennikiem Urzędowym.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 106, poz. 675, Nr 143, poz. 963, Nr 155, poz. 1043, Nr 197, poz. 1307 i Nr 200, poz. 1323 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 115, poz. 673, Nr 129, poz. 732 i Nr 136, poz. 789.

§ 2. Użyte w zarządzeniu określenia oznaczają:

- 1) **Ministerstwo** — urząd administracji rządowej obsługujący Ministra Obrony Narodowej, w skład którego wchodzi Sztab Generalny Wojska Polskiego;
- 2) **Siły Zbrojne** — rodzaje Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Dowództwo Operacyjne Sił Zbrojnych, Żandarmeria Wojskowa, Inspektorat Wsparcia Sił Zbrojnych oraz Dowództwo Garnizonu Warszawa wraz z podporządkowanymi im jednostkami organizacyjnymi;
- 3) **resort obrony narodowej** — dział administracji rządowej, w skład którego wchodzi Minister Obrony Narodowej, Ministerstwo, jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej;
- 4) **komórka organizacyjna** — sekretariat Ministra Obrony Narodowej, departament, zarząd, biuro wchodzące w skład Ministerstwa;
- 5) **jednostka organizacyjna** — jednostka nie wchodząca w skład Ministerstwa, podległa Ministrowi Obrony Narodowej;
- 6) **jednostka wojskowa** — jednostkę wojskową w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 listopada 1967 roku o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416, z późn. zm.²⁾);
- 7) **żołnierz** — osoba odbywająca czynną służbę wojskową;
- 8) **pracownik wojska** — osoba zatrudniona w resorcie obrony narodowej;
- 9) **zakwaterowanie** — stałe, tymczasowe lub przejściowe:
 - a) rozmieszczenie żołnierzy i pracowników wojska,
 - b) dyslokacja komórek i jednostek organizacyjnych resortu obrony narodowej,
 - c) rozlokowanie, magazynowanie lub przechowywanie urządzeń, uzbrojenia, środków materiałowych i sprzętu wojskowego — z wykorzystaniem nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa będących w trwałym zarządzie jednostki organizacyjnej resortu obrony narodowej lub pozostających w czasowym władaniu na podstawie umowy z właściwym organem administracji rządowej, jednostką samorządu terytorialnego, Państwowym Gospodarstwem Leśnym „Lasy Państwowe”, osobą prawną lub fizyczną;
- 10) **nieruchomość**:
 - a) grunt wraz z częściami składowymi,

b) obiekty budowlane trwale z gruntem związane, w tym ich części, jeżeli stanowią odrębny od gruntu przedmiot własności;

- 11) **część składowa** — wszystko, co może być odłączone od gruntu bez uszkodzenia lub istotnej zmiany części odłączonej;
- 12) **nieruchomość wojskowa** — nieruchomość przeznaczona na zakwaterowanie komórek i jednostek organizacyjnych;
- 13) **kompleks nieruchomości wojskowych** — teren oznaczony numerem ewidencyjnym, obejmujący nieruchomości wojskowe wraz ze wszystkimi znajdującymi się na nim obiektami budowlanymi oraz infrastrukturą podziemną i naziemną;
- 14) **zarządca nieruchomości wojskowej** — właściciwa terytorialnie jednostka organizacyjna sprawująca trwały zarząd lub władająca nieruchomością wojskową na podstawie innego tytułu prawnego;
- 15) **administrator** — podmiot, któremu zarządca nieruchomości wojskowej przekazał protokolarnie nieruchomości do wykorzystywania w określonym przez niego zakresie;
- 16) **budynek koszarowy** — budynek mieszkalny przeznaczony do zakwaterowania żołnierzy;
- 17) **budynek koszarowo-biurowy** — budynek mieszkalny przeznaczony do zakwaterowania żołnierzy, posiadający pomieszczenia do wykonywania obowiązków służbowych;
- 18) **budynek biurowo-sztabowy** — budynek posiadający wyłącznie pomieszczenia do wykonywania obowiązków służbowych;
- 19) **izba żołnierska** — pomieszczenie mieszkalne znajdujące się w budynkach położonych w kompleksach nieruchomości wojskowych lub jednostkach pływających Marynarki Wojennej przeznaczone do zakwaterowania żołnierzy;
- 20) **centralny organ logistyczny** — komórka lub jednostka organizacyjna odpowiedzialna za ustalanie procesów eksploatacji dla określonych rodzajów UiSW;
- 21) **szef** — dyrektor, kierownik, komendant lub dowódca.

Rozdział 2

Sposób zarządzania budynkami i gruntami przeznaczonymi na zakwaterowanie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej

§ 3. Na potrzeby jednostek organizacyjnych resortu obrony narodowej przeznacza się z zasobu nieruchomości Skarbu Państwa nieruchomości

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 277, poz. 2742, z 2005 r. Nr 180, poz. 1496, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 176, poz. 1242 i Nr 107, poz. 732, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056, Nr 180, poz. 1109, Nr 206, poz. 1288, Nr 208, poz. 1308 i Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 22, poz. 120, Nr 97, poz. 801, Nr 161, poz. 1278, Nr 190, poz. 1474 i Nr 219, poz. 1706, z 2010 r. Nr 107, poz. 679, Nr 113, poz. 745, Nr 127, poz. 857, Nr 182, poz. 1228, Nr 217, poz. 1427 i Nr 240, poz. 1601 oraz z 2011 r. Nr 22, poz. 114 i Nr 112, poz. 654.

pozostające w trwałym zarządzie oraz nieruchomości będące we władaniu zarządcy nieruchomości wojskowej na podstawie innego tytułu prawnego.

§ 4. Zakwaterowanie może być realizowane z wykorzystaniem nieruchomości pozyskanych w trybie obowiązujących przepisów w ramach świadczeń rzeczowych na rzecz obronności państwa w czasie pokoju, w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny.

§ 5. 1. Obiekt budowlany oraz grunt, do wykorzystywania na określony cel przez jednostkę organizacyjną resortu obrony narodowej, jednostkę wojskową, najemcę, dzierżawcę, biorącego w użyczenie, Agencję Mienia Wojskowego, Wojskową Agencję Mieszkaniową, głównego wykonawcę robót lub wykonawcę usług, zarządca nieruchomości wojskowej przekazuje na podstawie protokołu.

2. Objęcie nieruchomości do wykorzystywania następuje z dniem protokolarnego przejęcia. Niedopuszczalne jest wykorzystywanie nieruchomości wojskowych bez protokolarnego ich przejęcia.

§ 6. 1. Po zakończeniu budowy lub remontu obiektu budowlanego zarządca nieruchomości wojskowej przejmuje od generalnego wykonawcy robót plac budowy oraz wybudowany (wyremontowany) obiekt wraz z obowiązującą w tym zakresie dokumentacją powykonawczą. 2. Po uzyskaniu pozwolenia na użytkowanie, jeśli wymagają tego przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. — Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, z późn. zm.³⁾), zarządca nieruchomości wojskowej przekazuje administratorowi protokolarnie nieruchomość do wykorzystywania na cele określone w protokole.

§ 7. 1. Nieruchomości wojskowe służą wyłącznie realizacji zadań należących do zakresu działania jednostek organizacyjnych i jednostek wojskowych, zgodnie z ich przeznaczeniem oraz obowiązującymi przepisami.

2. Zmiana przeznaczenia obiektu budowlanego lub jego części (sposobu użytkowania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. — Prawo budowlane) wymaga zgłoszenia właściwemu organowi, z uwzględnieniem przepisów dotyczących terenów zamkniętych w rozumieniu ustawy z dnia 17 maja 1989 r. — Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287).

3. Z wnioskiem o wydanie pozwolenia na użytkowanie (zmianę sposobu użytkowania) obiektu budowlanego występuje zarządca nieruchomości

wojskowej na wniosek lub w uzgodnieniu z jednostką organizacyjną lub jednostką wojskową, na której potrzeby przygotowywana jest nieruchomość wojskowa.

4. Zabronione jest wykorzystywanie nieruchomości wojskowych niezgodnie z przeznaczeniem, określonym przez zarządcę nieruchomości wojskowej w protokole, o którym mowa w § 5 i 6.

§ 8. 1. Zarządca nieruchomości wojskowej, w uzgodnieniu z szefem komórki organizacyjnej właściwej w zakresie zarządzania i gospodarowania nieruchomościami wojskowymi, przekazuje administratorowi protokolarnie nieruchomości wojskowe wraz z niezbędną dokumentacją, udzielając jednocześnie pełnomocnictw do administrowania tymi nieruchomościami.

2. Administrator pod nadzorem zarządcy nieruchomości wojskowej przekazuje protokolarnie w używanie właściwym szefom jednostek organizacyjnych i jednostek wojskowych, nieruchomości służące do realizacji ich zadań służbowych wraz ze szkicami sytuacyjnymi i wykazem obiektów budowlanych.

3. Administrator prowadzi, archiwizuje i aktualizuje dokumentację, związaną z procesem przekazywania nieruchomości użytkownikom w używanie właściwym szefom jednostek organizacyjnych i jednostek wojskowych.

4. Szef jednostki organizacyjnej lub jednostki wojskowej wyznacza rozkazem dziennym osoby odpowiedzialne za właściwe i zgodne z ich przeznaczeniem używanie nieruchomości oraz za prowadzenie, archiwizowanie i aktualizowanie dokumentacji, w odniesieniu do użytkowanego zasobu nieruchomości. Wyciągi z rozkazu są niezwłocznie przekazywane administratorowi nieruchomości.

§ 9. 1. Administratorami w garnizonach, w stosunku do nieruchomości wojskowych, które zostały im protokolarnie przekazane przez zarządcę nieruchomości wojskowej są jednostki organizacyjne realizujące zadania w zakresie wsparcia i zakwaterowania na terenie garnizonu.

2. Zakres obowiązków i odpowiedzialności za przekazane nieruchomości określa zarządca nieruchomości wojskowej.

§ 10. 1. Nieruchomość, która stała się zbędna albo czasowo niewykorzystywana dla potrzeb jednostki organizacyjnej resortu obrony narodowej lub

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 32, poz. 159, Nr 45, poz. 235, Nr 94, poz. 551, Nr 136, poz. 789 i Nr 142, poz. 829.

jednostki wojskowej, podlega zgłoszeniu przez szefa tej jednostki w celu jej zagospodarowania w trybie i na zasadach uregulowanych w odrębnych przepisach.

2. Realizacja procesu przekazywania nieruchomości zbędnych lub czasowo niewykorzystywanych do Agencji Mienia Wojskowego, Wojskowej Agencji Mieszkaniowej oraz innych instytucji lub organów państwowych odbywa się w trybie i na zasadach uregulowanych w odrębnych przepisach.

3. W przypadku zmiany miejsca stałej dyslokacji jednostki wojskowej, jej rozformowania lub zaistnienia innych uwarunkowań obligujących do terminowego opuszczenia wykorzystywanego kompleksu nieruchomości wojskowych, nieruchomości te są przekazywane protokolarnie zarządcy nieruchomości wojskowej, który zapewnia ich ochronę do czasu przekazania innemu użytkownikowi lub poza resort obrony narodowej.

§ 11. 1. W wypadku zmiany obszaru właściwości zarządcy nieruchomości wojskowej lub wskazania innej jednostki organizacyjnej jako zarządcę nieruchomości wojskowej, konieczne jest przeniesienie prawa trwałego zarządu nieruchomości pomiędzy tymi jednostkami, według odrębnych przepisów oraz wystąpienie o dokonanie zmiany zapisów w księdze wieczystej przekazywanej nieruchomości.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, wszystkie nieruchomości i pomieszczenia użytkowe wykorzystywane przez instytucje lub jednostki organizacyjne resortu obrony narodowej podlegają protokolarnemu przekazaniu pomiędzy zarządcami nieruchomości wojskowej, według stanu ewidencyjnego i faktycznego.

3. Przekazaniu w wypadku, o którym mowa w ust. 2, podlegają:

- 1) obiekty budowlane i grunty będące w trwałym zarządzie resortu obrony narodowej i administrowane przez jednostki organizacyjne realizujące zadania w zakresie wsparcia i zakwaterowania na terenie garnizonu;
- 2) obiekty budowlane i grunty, wykorzystywane przez jednostki wojskowe na mocy zawartych umów o przekazaniu nieruchomości w użytkowanie, najem, dzierżawę lub użyczenie;
- 3) obiekty budowlane i grunty, użytkowane przez jednostki organizacyjne bez tytułu prawnego, w stosunku do których prowadzone jest postępowanie administracyjne w celu uregulowania stanu prawnego i ustanowienia trwałego zarządu na rzecz władającego.

§ 12. 1. Opłaty roczne z tytułu sprawowania trwałego zarządu za nieruchomości realizuje zarządca nieruchomości wojskowej.

2. Wnoszenie opłat z tytułu należnych podatków i opłat lokalnych oraz klasyfikowanie budynków i gruntów do deklaracji za te podatki dokonuje zarządca nieruchomości wojskowej na podstawie prowadzonej ewidencji gruntów i budynków.

3. Wnoszenie opłat za podatki od gruntów będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego „Lasy Państwowe”, użytkowanych przez Siły Zbrojne, realizuje się zgodnie z umowami użytkowania oraz warunkami użytkowania lasów, gruntów i innych nieruchomości na potrzeby związane z obronnością i bezpieczeństwem państwa zawartymi przez Ministra Obrony Narodowej oraz Dyrektora Generalnego Państwowego Gospodarstwa Leśnego „Lasy Państwowe”.

§ 13. Osoby prawne, w tym utworzone lub nadzorowane przez Ministra Obrony Narodowej, oraz osoby fizyczne mogą używać nieruchomości Skarbu Państwa, lub ich części, znajdujących się w trwałym zarządzie jednostki organizacyjnej, na podstawie umów najmu, dzierżawy lub użyczenia nieruchomości wojskowych na rzecz osób trzecich zawartych za zgodą organu nadzorującego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, według zasad określonych przez organ, któremu podporządkowany jest zarządca nieruchomości wojskowych. Nie dotyczy to nieruchomości, które zostały udostępnione innym podmiotom, realizującym usługi na rzecz oraz w imieniu zamawiającego na podstawie odrębnej umowy, w szczególności: o roboty budowlane, na świadczenie usług gastronomicznych, prowadzenie badań i kontroli w zakresie urządzeń, uzbrojenia i sprzętu wojskowego, ochronę, utrzymanie czystości, eksploatację zleconą stałych urządzeń technicznych.

§ 14. 1. Umowa najmu, dzierżawy lub użyczenia w stosunku do nieruchomości Skarbu Państwa, lub ich części, znajdujących się w trwałym zarządzie zarządcy nieruchomości wojskowych, z uwagi na charakter jej wykorzystywania, każdorazowo wymaga uzyskania zgody organu nadzorującego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami. Umowa taka może zostać zawarta na okres nie dłuższy niż czas, na który został ustanowiony trwały zarząd, nie dłużej jednak niż na 10 lat.

2. Zawarcie umów, o których mowa w ust. 1, na okres dłuższy niż 10 lat lub ich przedłużenie możliwe jest, jeśli takie rozwiązanie wynika z odrębnych przepisów lub na podstawie zgody organu nadzorującego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, wydanej po rozpatrzeniu wniosku zawierającego szczegółowe uzasadnienie, złożonego przez organ, któremu

podporządkowany jest zarządca nieruchomości wojskowych.

3. Integralną częścią umów, o których mowa w ust. 1, jest protokół przekazania.

4. Czynnosc i opłaty związane z utrzymaniem nieruchomości (podatki, media, używanie zainstalowanych urządzeń) ustala się na podstawie odrębnych przepisów.

5. Jeżeli najemca (dzierżawca) poniesie nakłady na poprawę stanu technicznego przedmiotu najmu (dzierżawy) wysokość czynszu za cały okres obowiązywania umowy można pomniejszyć o wartość tych nakładów lub zwrócić najemcy (dzierżawcy) równowartość tych nakładów po przeprowadzeniu przez zarządcę nieruchomości wojskowej odbioru technicznego wykonanych robót i orzeczeniu poprawności ich wykonania, zgodnie z obowiązującymi przepisami i sztuką budowlaną, jednocześnie odpowiednio podwyższając czynsz. Zawarcie takich rozwiązań w umowie najmu (dzierżawy) wymaga uzyskania zgody organu, któremu podporządkowany jest zarządca nieruchomości wojskowej.

§ 15. 1. Nieruchomość wojskowa, pozostająca we władaniu zarządców nieruchomości wojskowych na innej podstawie prawnej niż trwałe zarząd, nie może być udostępniana osobom trzecim przez jednostki organizacyjne resortu obrony narodowej.

2. Nieruchomość, o której mowa w ust. 1, może zostać udostępniona bezpośrednio przez właściciela lub osobę reprezentującą właściciela, w uzgodnieniu z organem, któremu podporządkowany jest zarządca nieruchomości wojskowych, z zastrzeżeniem, że nie jest to sprzeczne z warunkami umowy oraz nie będzie kolidowało z realizacją zadań jednostek organizacyjnych resortu obrony narodowej.

§ 16. 1. W celu bieżącej rejestracji stanu zasobu nieruchomości przeznaczonych na zakwaterowanie Sił Zbrojnych, prowadzi się ich ewidencję.

2. Ewidencji podlegają wszystkie nieruchomości wojskowe i prowadzi się ją odrębnie dla każdego kompleksu nieruchomości wojskowych.

3. Dokumenty ewidencji nieruchomości w formie map, dokumentacji technicznej, formalnoprawnej, zestawień i wykazów stanowią podstawę do:

- 1) ustalenia możliwości zakwaterowania na terenie kompleksu nieruchomości wojskowych;
- 2) utrzymania właściwego stanu formalnoprawnego i umożliwienia dokonywania wpisów i aktualizacji w księgach wieczystych oraz ewidencji nieruchomości;

3) planowania potrzeb inwestycyjnych i remontowych w kompleksach nieruchomości wojskowych;

4) właściwego zarządzania i gospodarowania nieruchomościami wojskowymi.

4. Kompleks nieruchomości wojskowych Szef Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych oznacza indywidualnym numerem ewidencyjnym, którego ponownie nie można użyć do oznaczenia innego kompleksu nieruchomości wojskowych.

5. Budynkom w kompleksach nieruchomości wojskowych zarządca nieruchomości wojskowych nadaje numery ewidencyjne.

6. Dla kompleksów nieruchomości wojskowych sporządza się operat ewidencyjny, składający się z dokumentów:

- 1) kartograficznych;
- 2) opisowych;
- 3) formalnoprawnych;
- 4) inwentaryzacyjnych dla obiektów budowlanych oraz urządzeń naziemnych i podziemnych.

§ 17. Ramowe wzory umów, protokołów i innych dokumentów związanych z gospodarowaniem i zarządzaniem nieruchomościami wojskowymi, wymaganych niniejszym zarządzeniem, zasady prowadzenia ewidencji nieruchomości wojskowych oraz zasady oznakowania obiektów budowlanych i pomieszczeń określa szef jednostki (komórki) organizacyjnej, której podporządkowany jest trwałe zarządca nieruchomości wojskowych.

Rozdział 3

Właściwość organów wojskowych w sprawach związanych z zakwaterowaniem Sił Zbrojnych

§ 18. Do właściwości Ministra Obrony Narodowej lub osoby zajmującej kierownicze stanowisko w Ministerstwie Obrony Narodowej w zakresie udzielonych kompetencji, należą:

- 1) zajmowanie stanowiska w sprawach wygaśnięcia prawa trwałego zarządu w stosunku do nieruchomości wchodzących w skład zasobu nieruchomości Skarbu Państwa;
- 2) zgłaszanie do właściwego organu administracji rządowej wniosku o przejęcie całości lub części nieruchomości, która stała się zbędna na potrzeby resortu obrony narodowej, a nie jest przewidziana do przekazania do zasobu gospodarowanego przez Agencję Mienia Wojskowego lub Wojskową Agencję Mieszkaniową;
- 3) zajmowanie stanowiska (zatwierdzanie planów) w sprawach przekazania całości lub części nieruchomości, która stała się zbędna na potrzeby resortu obrony narodowej, do zasobu

- gospodarowanego przez Agencję Mienia Wojskowego lub Wojskową Agencję Mieszkaniową;
- 4) występowanie do właściwego organu administracji rządowej oraz Agencji Mienia Wojskowego i Wojskowej Agencji Mieszkaniowej, z wnioskiem o ustanowienie trwałego zarządu właściwej komórki lub jednostki organizacyjnej w stosunku do nieruchomości niezbędnej dla potrzeb resortu obrony narodowej;
 - 5) podejmowanie decyzji o zamianie lub nabyciu od jednostki samorządu terytorialnego, osoby fizycznej lub prawnej nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa, z przeznaczeniem na potrzeby resortu obrony narodowej;
 - 6) występowanie do ministra właściwego do spraw środowiska z wnioskiem o wyrażenie zgody na wyłączenie z zarządu Państwowego Gospodarstwa Leśnego „Lasy Państwowe” i przekazanie w zarząd jednostce organizacyjnej resortu obrony narodowej nieruchomości leśnych w celu realizacji zadań związanych z obronnością państwa;
 - 7) występowanie do właściwego organu z wnioskiem o wszczęcie postępowania wywłaszczeniowego w stosunku do nieruchomości niezbędnej na realizację celu publicznego w zakresie obronności państwa;
 - 8) wyrażanie opinii w sprawie potrzeb realizacji celów obronności i bezpieczeństwa państwa oraz określanie zasad dotyczących sposobu wykorzystywania nieruchomości przeznaczonych do przekazania jednostkom samorządu terytorialnego w drodze darowizny lub użyczenia, w celu założenia lub rozbudowy lotniska cywilnego użytku publicznego, a także instytucjom zapewniającym służbę ruchu lotniczego, w użytkowanie wieczyste;
 - 9) rozstrzyganie spraw spornych w zakresie gospodarki i zarządzania nieruchomościami wojskowymi, zgłaszanymi przez dowódców rodzajów Sił Zbrojnych, Dowódcę Operacyjnego Sił Zbrojnych, Dowódcę Garnizonu Warszawa, Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej, Szefa Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych oraz inne organy wojskowe;
 - 10) udzielanie pełnomocnictwa do podejmowania działań wynikających z zakresu własności.

§ 19. Do własności szefa komórki organizacyjnej, właściwej w zakresie zarządzania i gospodarowania nieruchomościami wojskowymi, należy:

- 1) przygotowywanie dla Ministra Obrony Narodowej lub osoby zajmującej kierownicze stanowisko w Ministerstwie Obrony Narodowej, o której mowa w § 18, wniosku o wyrażenie zgody na wygaśnięcie prawa trwałego zarządu właściwego terytorialnie zarządcy nieruchomości wojskowej w stosunku do nieruchomości wchodzących w skład zasobu nieruchomości Skarbu Państwa, przeznaczonych na potrzeby resortu obrony narodowej;

- 2) reprezentowanie resortu obrony narodowej w sprawie związanej z nabyciem na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości z przeznaczeniem na potrzeby resortu obrony narodowej;
- 3) zajmowanie stanowiska w sprawie sprzedaży nieruchomości lub oddawania ich w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, najem lub dzierżawę, jeżeli są położone na obszarach graniczących z nieruchomościami, dla których ustanowiono trwały zarząd na cele obronności państwa związane z zakwaterowaniem Sił Zbrojnych;
- 4) zgłaszanie wniosku do właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w sprawie wystąpienia o zmianę przeznaczenia gruntu rolnego lub leśnego na cele nierolnicze i nieleśne, w przypadku uzasadnionym względami obronności państwa;
- 5) występowanie do Dyrektora Generalnego Państwowego Gospodarstwa Leśnego „Lasy Państwowe” z wnioskiem o przekazanie w użytkowanie wskazanej jednostce organizacyjnej resortu obrony narodowej lasów, gruntów oraz innych nieruchomości, jeżeli za tym przemawiają względy obronności lub bezpieczeństwa państwa oraz zgłaszanie rezygnacji z dalszego użytkowania tych terenów;
- 6) wyrażanie zgody w szczególności na przeprowadzanie prac geodezyjnych, badań geologicznych, próbnych wierceń gruntów, prac archeologicznych nie związanych z potrzebami resortu obrony narodowej;
- 7) wyrażanie zgody na ograniczenie zakresu wykonywania prawa trwałego zarządu przez jednostki organizacyjne resortu obrony narodowej i określania warunków niezbędnych do ustanowienia ograniczonego prawa rzeczowego na nieruchomościach wojskowych, znajdujących się w trwałym zarządzie tych jednostek, dokonywanego przez właściwy organ w zakresie reprezentowania Skarbu Państwa w sprawach gospodarowania nieruchomościami;
- 8) występowanie o ustanowienie ograniczonych praw rzeczowych na rzecz jednostek organizacyjnych resortu obrony narodowej na gruntach Skarbu Państwa oraz stanowiących własność osób prawnych i fizycznych;
- 9) wyrażanie zgody w sprawach związanych z dokonywaniem zmian w zakresie własności jednostek organizacyjnych do sprawowania trwałego zarządu nieruchomościami wojskowymi;
- 10) nadzór nad sposobem zarządzania i gospodarowania nieruchomościami wojskowymi oraz wykonywanie funkcji organu nadzorującego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami w stosunku do nieruchomości wchodzących w skład zasobu nieruchomości Skarbu Państwa przeznaczonych na potrzeby jednostek organizacyjnych resortu obrony narodowej i jednostek wojskowych, znajdujących się w trwałym

zarządzie właściwego terytorialnie zarządcy nieruchomości wojskowej;

- 11) nadzorowanie w zakresie potrzeb realizacji celów bezpieczeństwa i obronności państwa, stanu i sposobu wykorzystywania nieruchomości darowanych i użyczonych jednostkom samorządu terytorialnego w celu założenia lub rozbudowy lotniska cywilnego użytku publicznego;
- 12) podejmowanie czynności w zakresie gospodarowania i zarządzania nieruchomościami wojskowymi, które znajdują się w trwałym zarządzie lub są władane na innej podstawie prawnej przez właściwych terytorialnie trwałych zarządców, stosownie do pełnomocnictwa udzielonego przez Ministra Obrony Narodowej, zarządzenia Nr 40/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 22 listopada 2006 r. w sprawie regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Obrony Narodowej (Dz. Urz. MON Nr 21, poz. 270, z późn. zm.⁴⁾) oraz innych przepisów;
- 13) udzielanie pełnomocnictwa do podejmowania działań wynikających z zakresu właściwości.

§ 20. Do właściwości szefa jednostki (komórki) organizacyjnej, której podporządkowany jest zarządca nieruchomości wojskowych należy:

- 1) opiniowanie wniosków w sprawach pozyskania nieruchomości (w trwały zarząd lub na innej podstawie prawnej) oraz wygaśnięcia prawa trwałego zarządu właściwego terytorialnie zarządcy nieruchomości wojskowej w stosunku do nieruchomości wchodzących w skład zasobu nieruchomości Skarbu Państwa;
- 2) opiniowanie wniosków o wyrażenie zgody na zawarcie umowy najmu, dzierżawy lub użyczenia nieruchomości wojskowych na rzecz osób trzecich, celem uzyskania zgody organu nadzorującego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami;
- 3) opiniowanie wniosków o ustanowienie ograniczonych praw rzeczowych na rzecz jednostek organizacyjnych resortu obrony narodowej na gruntach Skarbu Państwa oraz stanowiących własność osób prawnych i fizycznych;
- 4) prowadzenie ewidencji kompleksów nieruchomości wojskowych;
- 5) występowanie do właściwych organów o ustanowienie stref ochronnych i obszarów ograniczonego użytkowania wokół nieruchomości wojskowych oraz realizowanie zadań związanych z uwzględnieniem potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa w zakresie zakwaterowania, w zagospodarowaniu przestrzennym;

- 6) wyrażanie zgody, na wniosek dowódców rodzajów Sił Zbrojnych, Dowódcy Operacyjnego Sił Zbrojnych, Dowódcy Garnizonu Warszawa, Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej, Szefa Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych oraz innych jednostek organizacyjnych na zawarcie umów najmu, dzierżawy użyczenia lub użytkowania nieruchomości na cele jednostek organizacyjnych i jednostek wojskowych;
- 7) przygotowanie wniosku o ograniczenie zakresu wykonywania prawa trwałego zarządu przez jednostki organizacyjne resortu obrony narodowej w celu ustanowienia ograniczonego prawa rzeczowego na nieruchomościach wojskowych, znajdujących się w trwałym zarządzie tych jednostek, dokonywanego przez właściwy organ w zakresie reprezentowania Skarbu Państwa w sprawach gospodarowania nieruchomościami;
- 8) zbieranie zapotrzebowania od dowódców rodzajów Sił Zbrojnych, Dowódcy Operacyjnego Sił Zbrojnych, Dowódcy Garnizonu Warszawa, Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej oraz szefów jednostek organizacyjnych resortu obrony narodowej na nieruchomości potrzebne na zakwaterowanie oraz podejmowanie działań w celu dostosowania zasobu nieruchomości do faktycznych potrzeb w tym zakresie, z uwzględnieniem informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o stanie wykorzystania powierzchni w kompleksach;
- 9) dokonywanie zmian właściwości jednostek organizacyjnych do sprawowania trwałego zarządu nieruchomościami wojskowymi, po uzyskaniu zgody szefa komórki organizacyjnej właściwej w zakresie zarządzania i gospodarowania nieruchomościami wojskowymi;
- 10) dokonywanie zmian właściwości jednostek organizacyjnych do administrowania nieruchomościami wojskowymi;
- 11) sprawowanie kontroli nad właściwą realizacją zadań w zakresie zakwaterowania, przez zarządców nieruchomości wojskowych;
- 12) podejmowanie innych czynności nie zastrzeżonych do właściwości innych organów w zakresie gospodarowania i zarządzania nieruchomościami wojskowymi, które znajdują się w trwałym zarządzie lub są władane przez zarządców nieruchomości wojskowych na innej podstawie prawnej.

§ 21. Do właściwości szefa jednostki organizacyjnej będącej zarządcą nieruchomości wojskowej należy:

⁴⁾ Zmiany wymienionego zarządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. MON z 2007 r. Nr 4, poz. 38, Nr 6, poz. 73, Nr 17, poz. 176 i Nr 21, poz. 209, z 2008 r. Nr 8, poz. 85, Nr 15, poz. 188, Nr 20, poz. 260 i Nr 23, poz. 287, z 2009 r. Nr 2, poz. 17, z 2010 r. Nr 10, poz. 106 i Nr 23, poz. 304 oraz z 2011 r. Nr 5, poz. 54.

- 1) przyjmowanie nieruchomości Skarbu Państwa w trwały zarząd w oparciu o decyzje właściwych organów;
- 2) występowanie do właściwego organu, z uwzględnieniem przepisów dotyczących terenów zamkniętych w rozumieniu ustawy z dnia 17 maja 1987 r. — Prawo geodezyjne i kartograficzne, o pozwolenie na użytkowanie nieruchomości;
- 3) zawieranie umów o przekazaniu nieruchomości w użytkowanie z Państwowym Gospodarstwem Leśnym „Lasy Państwowe” lub upoważnionym przez niego nadleśnictwem, zgodnie z warunkami użytkowania lasów, gruntów i innych nieruchomości na potrzeby związane z obronnością i bezpieczeństwem państwa;
- 4) nabywanie nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa, w trwały zarząd, po uzyskaniu pełnomocnictwa szefa komórki organizacyjnej, właściwej w zakresie zarządzania i gospodarowania nieruchomościami;
- 5) zawieranie umów najmu, dzierżawy użyczenia lub użytkowania nieruchomości na cele jednostek organizacyjnych i jednostek wojskowych, po uzyskaniu zgody organu, któremu jest podporządkowany;
- 6) zlecanie prac niezbędnych do opracowania operatów ewidencyjnych, przygotowywania i prowadzenia robót budowlanych, regulacji stanów formalnoprawnych nieruchomości oraz zawieranie stosownych umów w szczególności w zakresie prac: geodezyjnych, inwentaryzacyjnych, badań geologicznych, próbnych wierceń gruntów i innych przedsięwzięć realizowanych na rzecz resortu obrony narodowej na nieruchomościach:
 - a) Skarbu Państwa przeznaczonych na potrzeby jednostek organizacyjnych resortu obrony narodowej znajdujących się w trwałym zarządzie,
 - b) którymi władza na innej podstawie prawnej, w uzgodnieniu z właścicielem lub osobą reprezentującą właściciela;
- 7) realizacja zadań w zakresie wykazywania w ewidencji gruntów i budynków nieruchomości wojskowych oraz wykonywanie wszelkich czynności w tym zakresie związanych z nadaniem klauzuli tajności lub zniesieniem takiej klauzuli;
- 8) nadawanie numerów ewidencyjnych budynkom położonym w granicach kompleksów nieruchomości wojskowych;
- 9) przekazywanie nieruchomości wojskowych w administrację jednostce organizacyjnej realizującej zadania w zakresie zakwaterowania na terenie garnizonu;
- 10) udzielanie pełnomocnictwa w swoim imieniu szefowi jednostki organizacyjnej realizującej zadania w zakresie wsparcia i zakwaterowania na terenie garnizonu, do wykonywania czynności z zakresu administrowania nieruchomościami wojskowymi;
- 11) uczestniczenie w protokolarnym przekazywaniu nieruchomości wojskowych przez administratora do wykorzystywania szefom jednostek organizacyjnych i jednostek wojskowych;
- 12) dokonywanie czynności formalno-prawnych wynikających z ograniczonego prawa rzeczowego na gruntach Skarbu Państwa oraz stanowiących własność osób prawnych i fizycznych, w ramach posiadanego pełnomocnictwa;
- 13) zgłaszanie do właściwych organów administracji rządowej wniosku o wygaśnięcie trwałego zarządu w stosunku do nieruchomości, która podlega przekazaniu do Agencji Mienia Wojskowego, Wojskowej Agencji Mieszkaniowej oraz innych uprawnionych podmiotów;
- 14) przekazywanie zbędnych dla resortu obrony narodowej nieruchomości wojskowych na rzecz Agencji Mienia Wojskowego, Wojskowej Agencji Mieszkaniowej oraz innych uprawnionych podmiotów stosownie do zatwierdzonych planów i decyzji uprawnionych organów wojskowych;
- 15) zapewnianie ochrony nieruchomościom, które stały się zbędne dla potrzeb zakwaterowania jednostek organizacyjnych i jednostek wojskowych oraz zostały przekazane organom infrastruktury — do czasu przekazania ich innemu użytkownikowi lub poza resort obrony narodowej;
- 16) zgłaszanie, za zgodą organu nadzorującego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, właściwemu organowi wniosku o wydanie decyzji o wygaśnięciu trwałego zarządu do nieruchomości wojskowej lub jej części;
- 17) udostępnianie nieruchomości lub ich części:
 - a) wykonawcom robót na okres realizacji inwestycji lub remontu w ramach umowy o roboty budowlane,
 - b) usługodawcom świadczącym usługi na rzecz resortu obrony narodowej w ramach umowy o świadczenie tych usług,
 - c) przedsiębiorcom realizującym zamówienie na rzecz resortu obrony narodowej w ramach zawartej umowy;
- 18) zawieranie umów najmu, dzierżawy i użyczenia nieruchomości wojskowych na rzecz osób trzecich za zgodą organu nadzorującego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami;
- 19) realizowanie zadań w zakresie właściwego utrzymania, zarządzania i gospodarowania nieruchomościami wojskowymi znajdującymi się w trwałym zarządzie, stosownie do właściwości;
- 20) nadzorowanie i kontrolowanie wykorzystywania nieruchomości wojskowych będących w trwałym zarządzie lub władanych na innej pod-

stawie prawnej, zgodnie z ich przeznaczeniem i obowiązującymi przepisami;

- 21) rozpatrywanie i załatwianie spraw związanych z zakwaterowaniem nie zastrzeżonych dla innych organów wojskowych;
- 22) podejmowanie innych czynności nie zastrzeżonych do właściwości innych organów w zakresie gospodarki i zarządzania nieruchomościami wojskowymi stosownie do niniejszego zarządzenia, posiadanych pełnomocnictw oraz obowiązujących przepisów.

§ 22. Do właściwości dowódców rodzajów Sił Zbrojnych, Dowódcy Operacyjnego Sił Zbrojnych, Dowódcy Garnizonu Warszawa, Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej oraz Szefa Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych należy:

- 1) składanie zapotrzebowania do organu, któremu podporządkowany jest zarządca nieruchomości wojskowej na nieruchomości potrzebne na zakwaterowanie oraz podjęcie działań w celu dostosowania zasobu nieruchomości do faktycznych potrzeb w tym zakresie, z uwzględnieniem informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o stanie wykorzystania powierzchni w kompleksach;
- 2) występowanie do właściwych organów wojskowych o uzyskanie ograniczonych praw rzeczowych na gruntach nie będących w zarządzie jednostek organizacyjnych resortu obrony narodowej;
- 3) występowanie z wnioskiem o wyrażenie zgody przez organ nadzorujący w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami na zawarcie umowy najmu, dzierżawy lub użyczenia nieruchomości wojskowych na rzecz osób trzecich;
- 4) procedowanie wniosków dotyczących dyslokacji podległych jednostek organizacyjnych i instytucji;
- 5) wnioskowanie o nadanie nieruchomości wojskowej klauzuli tajności lub jej zniesienie oraz przekazywanie informacji do zarządcy nieruchomości wojskowej w przypadku wydania stosownej decyzji w tym zakresie przez uprawniony organ wojskowy;
- 6) nadzorowanie szefów jednostek organizacyjnych i jednostek wojskowych im podległych w zakresie właściwego wykorzystywania nieruchomości wojskowych;
- 7) opracowywanie projektów planów przekazywania nieruchomości wojskowych zbędnych lub czasowo nie wykorzystywanych przez resort obrony narodowej do Agencji Mienia Wojskowego, Wojskowej Agencji Mieszkaniowej i innych organów państwowych, zgodnie z odrębnymi przepisami.

§ 23. Do właściwości dowódcy garnizonu należy:

- 1) określanie rejonów zakwaterowania poszczególnych jednostek organizacyjnych i jednostek wojskowych w garnizonie po zasięgnięciu opinii zarządcy nieruchomości wojskowych w zakresie zgodności z obowiązującymi normami zakwaterowania;
- 2) rozstrzyganie sporów powstałych między jednostkami organizacyjnymi (wojskowymi) na tle wspólnego używania nieruchomości wojskowych na terenie garnizonu;
- 3) opiniowanie wniosków w sprawie nabywania, przejmowania, najmu, dzierżawy lub użytkowania nieruchomości na potrzeby jednostek organizacyjnych i jednostek wojskowych;
- 4) opiniowanie wniosków w sprawie umieszczania nieruchomości wojskowych, zlokalizowanych na terenie garnizonu, w planach przekazywania nieruchomości zbędnych lub czasowo nie wykorzystywanych oraz nadzór nad zgodnością tych wniosków z koncepcją rozwoju garnizonu.

§ 24. Do właściwości szefa jednostki organizacyjnej lub jednostki wojskowej wykorzystującej nieruchomość wojskową, należy:

- 1) protokolarne przyjęcie w używanie od zarządcy nieruchomości wojskowych lub wyznaczonego administratora;
- 2) określanie rejonów zakwaterowania podległych pododdziałów w budynkach i na terenach nieruchomości wojskowych, przejętych protokolarnie od zarządcy nieruchomości wojskowych lub wyznaczonego administratora;
- 3) przekazywanie obiektów poszczególnym osobom funkcyjnym odpowiedzialnym za ich właściwe używanie zgodnie z przeznaczeniem;
- 4) zabezpieczanie zakwaterowania żołnierzy we wspólnych kwaterach stałych zgodnie z odrębnymi przepisami;
- 5) przestrzeganie zasad zakwaterowania w budynkach koszarowych, koszarowo-biurowych i biurowo-sztabowych;
- 6) zapewnianie udziału swojego przedstawiciela w komisyjnym odbiorze końcowym robót budowlanych, realizowanych na rzecz jednostki organizacyjnej (wojskowej) i protokolarnym przejęciu/przekazaniu obiektu do użytkowania;
- 7) organizowanie służbowych pokoi noclegowych zgodnie z odrębnymi przepisami;
- 8) nadzorowanie i kontrolowanie wykorzystywania przydzielonych nieruchomości wojskowych zgodnie z przeznaczeniem i obowiązującymi przepisami;
- 9) przekazywanie zwolnionych nieruchomości wojskowych właściwym organom wojskowym;
- 10) przeciwdziałanie dokonywaniu zmian użytkowych, rozbieraniu istniejących i wznoszeniu nowych obiektów budowlanych, usuwaniu drzew

i krzewów bez zgody zarządcy nieruchomości wojskowej;

- 11) zabezpieczanie nieruchomości czasowo niewykorzystywanych przez jednostkę;
- 12) współpraca z terenowymi jednostkami organizacyjnymi Państwowego Gospodarstwa Leśnego „Lasy Państwowe” w sprawach prowadzenia gospodarki leśnej na gruntach leśnych będących w użytkowaniu zarządcy nieruchomości wojskowych i przyjętych do wykorzystywania przez jednostkę organizacyjną (wojskową) oraz przeciwdziałanie wszelkim próbom wyrządzenia szkód na gruntach leśnych;
- 13) zgłaszanie do organu, któremu jest podporządkowany zapotrzebowania na nieruchomości niezbędne na zakwaterowanie oraz inicjowanie i proponowanie podjęcia działań w celu dostosowania zasobu nieruchomości do faktycznych potrzeb w tym zakresie;
- 14) zgłaszanie zbędnych oraz czasowo niewykorzystywanych nieruchomości wojskowych zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

§ 25. Do właściwości administratora należy wykonywanie czynności w zakresie wynikającym z niniejszego zarządzenia oraz z otrzymanego pełnomocnictwa w stosunku do przejętych w administrację nieruchomości wojskowych.

§ 26. Podjęcie czynności, o których mowa w § 18 pkt 1-8, w § 19 pkt 1-9 i w § 20 pkt 6-7, następuje za pośrednictwem właściwego zarządcy nieruchomości wojskowych w uzgodnieniu z szefami komórek organizacyjnych Sztabu Generalnego Wojska Polskiego w zakresie planowania: stacjonarnych systemów dowodzenia i łączności, zabezpieczenia logistycznego, kierunków rozwoju oraz wykorzystania bazy szkoleniowej, dyslokacji Sił Zbrojnych, inwestycji i remontów infrastruktury.

Rozdział 4

Normy rozmieszczenia jednostek i instytucji wojskowych oraz innych jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej, a także urządzeń, uzbrojenia, środków materiałowych i sprzętu wojskowego

§ 27. 1. Jednostki organizacyjne, dowództwa i sztaby jednostek wojskowych rozmieszcza się w pomieszczeniach biurowo-sztabowych, z uwzględnieniem stanowisk służbowych, w sposób zapewniający sprawne dowodzenie i prawidłową organizację pracy.

2. Zbiorowo żołnierzy kwateruje się w izbach żołnierskich zlokalizowanych w budynkach koszarowych i koszarowo-biurowych.

3. Pomieszczenia biurowo-sztabowe i izby żołnierskie muszą spełniać wymagania przewidziane dla pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi.

§ 28. 1. Powierzchnię biurowo-sztabową stanowią:

- 1) powierzchnia podstawowa — łączna powierzchnia pomieszczeń, w których odbywa się stała praca biurowo-sztabowa;
- 2) powierzchnia pomocnicza — łączna powierzchnia pomieszczeń przeznaczonych na kancelarie, biblioteki, wewnętrzne archiwa, sale odpraw, sale szkoleniowe, sale rozpraw sądowych, pokoje przesłuchań, kreślarnie, poczekalnie, magazynki podręczne oraz innych pomieszczeń nie związanych bezpośrednio ze stałą pracą biurową.

2. Do powierzchni biurowo-sztabowej nie wlicza się powierzchni wbudowanych szaf, korytarzy, klatek schodowych, holi, dźwigów osobowych i towarowych oraz pomieszczeń służących celom gospodarczym i sanitarnym.

§ 29. 1. W zależności od zajmowanego stanowiska służbowego ustala się następujące normy podstawowej powierzchni biurowo-sztabowej dla:

- 1) zastępców osób zajmujących kierownicze stanowiska w Ministerstwie Obrony Narodowej, szefów komórek organizacyjnych — do 25 m²;
- 2) dowódców rodzajów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Dowódcy Operacyjnego Sił Zbrojnych, Dowódcy Garnizonu Warszawa, Komendanta Głównego Żandarmerii, Szefa Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych, Szefa Inspektoratu Wojskowej Służby Zdrowia — do 20 m²;
- 3) osób funkcyjnych zajmujących stanowiska służbowe o stopniu etatowym od generała brygady (kontradmirala) wzwyż, a nie wymienionych w pkt 1 i 2 — do 18 m²;
- 4) szefów komórek i jednostek organizacyjnych nie wymienionych w pkt 1-3, szefów jednostek wojskowych i ośrodków szkolenia wojskowego — do 16 m²;
- 5) szefów oddziałów i równorzędnych:
 - a) w komórkach organizacyjnych, dowództwach rodzajów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej i ośrodkach szkolenia wojskowego — do 15 m²,
 - b) w pozostałych instytucjach i jednostkach wojskowych — do 14 m²;
- 6) osób funkcyjnych nie wymienionych w pkt 4-6 zajmujących etatowe stanowisko służbowe pułkowników — do 12 m²;
- 7) szefów wydziałów i równorzędnych, starszych specjalistów komórek organizacyjnych, adiutantury, sekretariatu oraz osób wykonujących

czynności dochodzeniowo-śledcze i operacyjne w Żandarmerii Wojskowej — do 10 m²;

- 8) szefów sekcji i równorzędnych, specjalistów, żołnierzy pionu operacyjno-szkoleniowego oraz łączności specjalnej — do 8 m²;
- 9) pozostałych żołnierzy i pracowników wojska — do 7 m²;
- 10) każdej osoby dodatkowo zatrudnionej przy pracach mobilizacyjnych, nie wchodzącej w skład etatowy danej komórki organizacyjnej w pomieszczeniach specjalnie przystosowanych do wykonywania tych prac — po 2 m².

2. Zastępcom szefów jednostek organizacyjnych i jednostek wojskowych przysługuje norma powierzchniowa o jedną grupę niżej od przysługującej ich przełożonym.

3. Minimalna powierzchnia biurowo-sztabowa nie może być mniejsza od 6 m² na osobę, z zastrzeżeniem § 29 ust. 1 pkt 10.

4. Normę podstawowej powierzchni biurowo-sztabowej dla osób wymienionych w ust. 1 pkt 9 zwiększa się o 30% w organach kadrowych, prokuraturach i sądach wojskowych, organach wojskowej obsługi prawnej i Żandarmerii Wojskowej.

5. Zaszeregowanie stanowisk pracowników wojska, w celu przydzielenia podstawowej powierzchni biurowo-sztabowej, określa szef jednostki organizacyjnej lub jednostki wojskowej zatrudniającej tego pracownika.

§ 30. Zaspokajanie potrzeb biurowo-sztabowych nie może być realizowane kosztem powierzchni przeznaczonych na cele mieszkalne.

§ 31. Normy zakwaterowania żołnierzy we wspólnych kwaterach oraz tryb ich kwaterowania, z uwzględnieniem podziału wspólnych kwater na powierzchnię mieszkalną oraz inne rodzaje powierzchni niezbędnych do zakwaterowania żołnierzy określają odrębne przepisy.

§ 32. W sytuacjach wynikających z ogłoszenia mobilizacji, obowiązywania stanów nadzwyczajnych i w czasie wojny wszystkich żołnierzy należy zakwaterować we wspólnych kwaterach stałych, utworzonych z uwzględnieniem nieruchomości, o których mowa w § 4.

§ 33. W przypadku nie występowania kaplic w danej jednostce wojskowej można wydzielić w wytypowanej wspólnej kwaterze stałej pomieszczenie kultu religijnego umożliwiające ich wykorzystanie przez wyznawców różnych religii.

§ 34. Szefowie właściwych terytorialnie jednostek organizacyjnych będących zarządcami nieruchomości wojskowych oraz szefowie jednostek organizacyjnych (wojskowych) wykorzystujących nieruchomości wojskowe, obowiązani są do systematycznej kontroli sytuacji zakwaterowania, a w razie występowania niekorzystnych zjawisk, podejmowania stosownych działań zmierzających do poprawy w tym zakresie.

§ 35. Normy rozmieszczenia urządzeń, uzbrojenia, środków materiałowych i sprzętu wojskowego określa centralny organ logistyczny.

§ 36. 1. Roczne sprawozdanie o stanie wykorzystania powierzchni w kompleksach w poprzednim roku, administratorzy w uzgodnieniu z szefami jednostek organizacyjnych i jednostek wojskowych przedstawiają do zarządcy nieruchomości wojskowych w terminie do dnia 10 stycznia każdego roku.

2. Zarządca nieruchomości wojskowych przesyła w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku do szefa jednostki organizacyjnej, której jest podporządkowany oraz do właściwego dowódcy rodzaju Sił Zbrojnych, roczne sprawozdanie za poprzedni rok o stanie wykorzystania powierzchni w kompleksach wojskowych z zarządzanego zasobu.

3. Szef jednostki organizacyjnej, której podporządkowany jest trwały zarządca nieruchomości wojskowych w terminie do dnia 31 marca przedstawia do szefa komórki organizacyjnej, właściwej w zakresie zarządzania i gospodarowania nieruchomościami wojskowymi, zbiorcze roczne sprawozdanie o stanie wykorzystania powierzchni w kompleksach w poprzednim roku.

Rozdział 5

Postanowienia końcowe

§ 37. Tracą moc:

- 1) zarządzenie Ministra Obrony Narodowej Nr 2/MON z dnia 21 stycznia 1997 r. w sprawie sposobu zarządzania budynkami i gruntami przeznaczonymi na zakwaterowanie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, właściwości organów wojskowych w sprawach związanych z zakwaterowaniem Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz norm zakwaterowania żołnierzy we wspólnych kwaterach stałych (Dz. Rozk. MON z 1997 r. poz. 5);
- 2) zarządzenie Ministra Obrony Narodowej Nr 9/MON z dnia 20 lutego 1998 r. w sprawie norm rozmieszczenia jednostek i instytucji wojskowych oraz innych jednostek organizacyjnych

podległych Ministrowi Obrony Narodowej, a także urzędzeń, uzbrojenia, środków materiałowych i sprzętu wojskowego (Dz. Rozk. MON z 1998 r. poz. 19);

3) zarządzenie Głównego Kwatermistrza Wojska Polskiego Nr 25/KWAT z dnia 10 czerwca 1986 r. wprowadzające do użytku „Instrukcję

o gospodarce nieruchomościami w wojsku” – sygnatura Kwat.Bud. 93/86.

§ 38. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Obrony Narodowej: *T. Siemoniak*